

GYS TBMM

**GÖREVDE YÜKSELME VE
ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ
SINAVLARINA HAZIRLIK**

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

**TÜM KADROLAR İÇİN
ORTAK KONULAR**

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KONU ANLATIMLI SORU BANKASI

ISBN 978-625-6357-60-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

3. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız;

TBMM İdari Teşkilatı Personeli Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavlarına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası yayınıımız, öz ve net bilgilerden uzaklaşmadan sınav konuları çerçevesinde özenle hazırlanmıştır. Teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş, çözümlü testler ve cevaplı tarama testleri ile pratiğe ilişkin örneklere yer verilmiştir. Kitapla ilgili görüş ve önerileriniz bu ürünün niteliğini daha da artıracaktır. Kitaba ilişkin sorularınızı, şikâyet ve önerilerinizi yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır. Soru ve görüşleriniz mutlaka dikkate alınacak ve en kısa sürede ilgili ekibimiz tarafından dönüş yapılacaktır. Yayınıımızın sınavlarınızda başarı getirmesi dileklerimizle...

Kitabın baskı tarihinden sonra gerçekleşen değişiklere aşığıda yer alan kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: T.C. Anayasası (Temel İlkeler, Temel Hak ve Ödevler, Temel Organlar).....	1
2. BÖLÜM: İdare Hukuku	49
3. BÖLÜM: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	87
4. BÖLÜM: 6253 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu (2,3,4 ve 5. Bölümü).....	133
5. BÖLÜM: Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	174
6. BÖLÜM: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Genelge (2021/1)	183
7. BÖLÜM: Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzük (Birinci Kısım ile İkinci Kısımın 1'inci ve 2'inci Bölümleri).....	194
8. BÖLÜM: Taşınır Mal Yönetmeliği (1,2,3,4,5 ve 6. Bölümleri)	199
9. BÖLÜM: Türkiye ve Dünya ile ilgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular	215
10. BÖLÜM: 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	261
11. BÖLÜM: 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu	269
12. BÖLÜM: 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (1. Kısım ile 2. Kısımın 1,2,3 ve 4. Bölümleri,	277
13. BÖLÜM: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu (İkinci Kısım)	290
14. BÖLÜM Genel Kültür ve Genel Yetenek:	
Türkçe Anlama ve Kavrama	300
Muhakeme Kabiliyeti ve Mantık	324
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	508
Türkiye Coğrafyası	606
15. BÖLÜM: Vatandaşlık	692

Genel oy

- ✓ Vatandaşların ırk, cinsiyet, servet, eğitim durumu, vergi ödeme gibi sınırlamalara tabi olmaksızın oy kullanma hakkına sahip olmasıdır. 1876 Kanunuesasi döneminde servet sahibi olmak, 1908 II. Meşrutiyet Dönemi'nde vergi ödemek oy kullanma hakkına sahip olmak için şart koşulmuştur. 1923 yılında yapılan değişiklikle bu şartlar kaldırılarak erkekler için genel oy prensibi benimsenmiştir; ancak tam anlamıyla genel oy ilkesinin benimsenmesi **1934'te yapılan** değişiklikle kadınlara oy hakkı tanınması sonucu tamamlanmıştır.

Eşit oy

- ✓ Her seçmenin yalnızca bir oy kullanma hakkına sahip olmasıdır.

Gizli oy - açık sayım ve döküm

- ✓ Gizli oy prensibi ilk kez **1876 Kanunuesasi'de benimsenmiştir**. 1921 ve 1924 anayasaları gizli oy açık sayım ve döküm ilkelerine yer vermemiştir. Bu ilkeler ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir kural hâlini almıştır.
- ✓ Gizli oy ve açık sayım ilkesinin hukukumuza girmesi ise ilk kez 1950 yılında milletvekili seçim kanununda yapılan değişiklikle olmuştur.
- ✓ Cumhuriyet döneminde gizli oy ve açık sayım döküm esası 1950 yılında yapılan seçimlerde ilk kez uygulanmıştır.

Tek dereceli seçim

- ✓ Tek dereceli seçim, seçmenlerin temsilcilerini doğrudan doğruya belirlemesine olanak sağlayan bir seçim sistemidir. İki dereceli seçimde ise seçmenler önce ikinci seçmen adı verilen bir grup seçmeni seçerler. Temsilciler daha sonra bu ikinci seçmenler tarafından seçilir. Türkiye'de tek dereceli seçim ilk kez 1946'da yapılmıştır. 1946'dan önce iki dereceli bir seçim sistemi uygulanıyordu. Tek dereceli seçim ilkesi ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir kural hâlini almıştır.

Seçimlerin yargısal denetimi

1982 Anayasası'nda seçimlerin yargı organlarının denetiminde yapılacağı da düzenlenmiştir. Seçimlerin başlangıcından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma, seçim süresince ve seçimden sonra seçimle ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve **TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi** Yüksek Seçim Kurulundur. Seçim işleri, seçim kurullarınca yürütülür. Seçimden önce ancak adayın tutanağı kesinleştikten sonra seçilmeye engel durum ortaya çıkarsa tutanak Yüksek Seçim Kurulunca iptal edilir.

Yüksek Seçim Kurulu ilk kez 1950'de kurulmuştur. Bu nedenle yargı yönetim ve denetiminde yapılan ilk seçimler 1950 seçimleridir. Yüksek Seçim Kurulu ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir organ hâlini almıştır.

Not

e. Sosyal Devlet

- ✓ Sosyal devlet ilkesine **ilk kez 1961 Anayasası'nda** yer verilmiştir. Bu ilke 1982 Anayasası'nda da yer almıştır. Sosyal devlet "sosyal adalet ve sosyal güvenliği sağlamak ve herkes için insan haysiyetine yaraşır asgari bir hayat düzeyini gerçekleştirmekle yükümlü olan, bu amaçla da gerekli mali ve ekonomik tedbirleri alan devlettir".

1982 Anayasası'na göre sosyal devletin amaçları şunlardır:

- Sosyal güvenlik, sağlıklı bir çevre ve konutu sağlamak
- Asgari bir yaşam düzeyi sağlayacak ücret tarifeleri belirlemek
- Ekonomik büyüme ve kalkınmayı sağlamak
- Millî geliri adaletli dağıtmak ve yoksullukla mücadele etmek
- Eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak
- Sosyal denge ve sosyal barışı sağlamak
- İstihdam olanaklarını arttırarak işsizliği önlemek

Sosyal devletin hukuki araçları**1. Vergi Adaleti**

- ✓ Vergi Adaleti, vergi oranlarının çalışanların mali güçlerinin dikkate alınarak belirlenmesini ifade eder. Yüksek gelir tabakasındakilerden yüksek oranda, düşük gelir tabakasındakilerden düşük oranda vergi alınarak gelir eşitsizliğini giderilmesi, sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir.

2. Kamulaştırma ve Devletleştirme

- ✓ Kamu yararının gerektirdiği durumlarda, özel mülkiyette bulunan taşınmazların bir kısmı veya tamamı kanunda gösterilen esas ve usullere göre devlet veya kamu tüzel kişileri tarafından kamulaştırılabilir. Sosyal amaçla gerçekleştirilen kamulaştırma ve devletleştirme, sosyal devletin bir yöntemi olarak kabul edilir.

3. Planlama

- ✓ Devletin sosyal ve ekonomik hayata müdahale etmesini öngören sosyal devlet anlayışına göre bu müdahalenin sistemli, tutarlı ve bilimsel bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla "planlama" yapılmalıdır.

4. Sosyal haklar

- ✓ Sosyal adaleti sağlamaya, sosyal eşitsizliği azaltmaya, toplum içinde ekonomik bakımdan zayıf olanları korumaya yönelik haklara "sosyal haklar" denir.

f. Hukuk Devleti

Hukuk devleti **ilk kez 1961 Anayasası'nda** yer almış, 1982 Anayasası'nda da düzenlenmiştir.

Hukuk devleti, hukuka bağlı devlet demektir. Devletin organları da yasama, yürütme ve yargı organları olduğu için hukuk devleti bu organların keyfi davranmamasını ifade eder.

Hukuk devletinin gerekleri:

- ▶ **Yasama ve yürütme**, yargısal denetime tabi olmalıdır.
- ▶ **Yargı bağımsız olmalı** ve hâkimler de teminatlı olmalıdır.
- ▶ **Kanuni hâkim güvencesi:** Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.
- ▶ **Temel hak ve hürriyetlerin güvence altına alınmış olması:** İdarenin keyfi tutum ve davranışlarını engellemek için temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla belirtilen hâllerde kanundan aldığı yetkiye dayanarak sınırlandırılması gerekir.
- ▶ **Kanunların anayasa uygunluğunun yargısal denetimi:** Kanunların anayasaya uygunluğunun bağımsız ve tarafsız bir yargı organı tarafından denetlenmesi gerekir.
- ▶ **Kanuni idare ilkesi:** En geniş anlamıyla, idareye ve faaliyetlerine kanunun egemen olmasıdır.

- ✓ **Devlet faaliyetlerinin belirliliği ilkesi:** Devlet faaliyetlerinin (= idari faaliyetlerin) yönetilenler tarafından önceden belli ölçüde görülebilir olmasıdır.
- ✓ **İdarenin yargısal denetimi:** İdarenin faaliyetlerinin hukuk kurallarına uygunluğunun yargı denetimine tabi tutulmasıdır.
- ✓ **İdarenin mali sorumluluğu:** İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.
- ✓ Adil yargılanma hakkı
- ✓ Kuvvetler ayrılığı
- ✓ Suç ve cezalara ilişkin anayasal ilkeler

Madde 3

- ✓ Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür (Üniter devlet).
- ✓ Dili **Türkçedir**.
- ✓ Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, **beyaz ay yıldızlı al bayraktır**.
- ✓ Millî marşı "**İstiklal Marşı**"dır.
- ✓ Başkenti **Ankara**'dır.

Madde 4

- ✓ Anayasanın 1. maddesindeki devletin şeklinin cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile 2. maddesindeki cumhuriyetin nitelikleri ve 3. maddesi değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

Madde 5

Devletin Temel Amaç ve Görevleri

1982 Anayasası'na göre devletin temel amaç ve görevleri:

- ✓ Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, toplumun refah ve huzurunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik, sosyal engelleri kaldırmak, insanın maddi ve manevi varlığını geliştirmesi için uygun koşulları yaratmak için çalışmaktır.

Madde 6

- ✓ Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir. Türk milleti, egemenliğini, anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır.
- ✓ Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

Madde 7

- ✓ Yasama yetkisi Türk Milleti adına TBMM'nindir. Bu yetki devredilemez.

Madde 8

- ✓ Yürütme yetkisi ve görevi, **Cumhurbaşkanı** tarafından, anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir (2017 değişikliği).

Madde 9

- ✓ Yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız ve **tarafsız** mahkemelerce kullanılır (2017 değişikliği).

Madde 10

- ✓ Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşittir.
- ✓ **Kadınlar** ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. **Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler** için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olamaz (2010 anayasa değişikliği).
- ✓ Hiçbir kişiye, aileye zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

Madde 11

- ✓ Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.
- ✓ Kanunlar anayasaya aykırı olamaz.

→ Üyeleri; **Afganistan, Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan ve Özbekistan**'dir.

→ Merkezi İran'ın başkenti **Tahran**'dir.

9. KARADENİZ EKONOMİK İŞ BİRLİĞİ ÖRGÜTÜ (KEİ)

→ Bölgesel ekonomik örgütlenmedir. **Türkiye önderliğinde 25 Haziran 1992 yılında imzalanan KEİ anlaşması** ile kurulmuştur.

→ Temel amacı; bölgesel ticari ilişkileri, ulaşım ve iletişim olanaklarını geliştirmek, Karadeniz'in ortak kullanım koşullarını belirlemek ve bölgesel yatırım bankası kurmaktır.

→ Üyeleri; Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Bulgaristan, Gürcistan, Yunanistan, Moldova, Romanya, Rusya, Türkiye, Ukrayna, Arnavutluk ve Sırbistan'dır.

→ Merkezi **İstanbul**'da bulunmaktadır.

→ KEİ'nin finansal birimi, Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankasıdır.

→ KEİ'nin en yüksek karar organı, üye ülkelerin Dışişleri Bakanları toplantısıdır.

10. İSLAM İŞ BİRLİĞİ TEŞKİLATI (İİT)

→ İslam Konferansı Örgütü, **21 Ağustos 1969 tarihinde İsrail'in işgali altında bulunan Kudüs'teki, Al-Aksa Mescidi'nin yakılmasının** İslam dünyasında uyandırdığı tepki üzerine, 22–25 Eylül 1969 tarihlerinde Rabat'ta ilk kez düzenlenen İslam Zirve Konferansı'nda alınan bir kararla kurulmuştur.

→ Türkiye kurucu üyedir.

→ Günümüzde 4 kıtada 57 üyesi bulunmakta olan İİT'nin üyeleri, İslam Coğrafyası'ndaki ülkeler olup günümüzde İslam aleminin tek çatı altında toplandığı tek kuruluş sıfatına sahiptir.

→ Merkezi **Suudi Arabistan Cidde**'de yer alır.

→ Genel Sekreter 1 Ocak 2016'dan beri **Yusuf Hise-in Brahım Taha**'dır

→ İslam İş birliği Teşkilatı, Birleşmiş Milletler Örgütünden sonra dünya üzerinde en geniş 2. katılımlı hükümetler arası örgüttür.

→ İİT'nin 2016 – 2019 Dönem Başkanlığını **Türkiye** yapmıştır.

11. ŞANGHAY İŞ BİRLİĞİ ÖRGÜTÜ (ŞİÖ)

→ 1996 tarihinde Çin Halk Cumhuriyeti'nin Şanghay kentinde "**Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Çin ve Tacikistan**" ülkelerinin katılımıyla adına "Şanghay Beşlisi" denilen bölgesel güvenlik alanında derin iş birliğini öngören bir oluşum gün yüzüne çıktı.

→ 2001 yılında Özbekistan da bu oluşuma katılınca ismi "Şanghay İş Birliği Örgütü" olarak değiştirilmiştir.

→ Haziran 2017'de örgüte Hindistan ve Pakistan üye olmuştur üye sayısı 8'e çıkmıştır. Daha sonra 2021 Kasım'da da İran örgüte üye olmuş ve üye sayısı dokuz olmuştur.

→ Örgüt, ağırlıklı olarak 2000'li yıllardan itibaren, Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgelerindeki askerî varlığına sert tavırlar ortaya koymuş ve "tek kutuplu dünya düzenine" karşı çıkmıştır.

→ Türkiye ise Şangay Beşlisi'nde diyalog ortağı statüsünde bulunuyor.

→ **Üye Ülkeler:** Çin Halk Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu, Kırgızistan, Tacikistan, Kazakistan, Özbekistan, Hindistan, Pakistan, İran'dır.

→ Merkezi Çin'in Şanghay şehridir.

→ Resmî dilleri Çince ve Rusçadır.

12. ULUSLARARASI TÜRK KÜLTÜRÜ TEŞKİLATI (TÜRKSOY)

→ Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, **1993 yılında Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Türkiye'nin** Kültür Bakanlarının imzalamış olduğu anlaşma ile kurulmuştur.

→ TÜRKSOY, Türk halklarının birlikteliğini ve kardeşliğini güçlendirmek, ortak Türk kültürünü gelecek nesillere aktarmak ve dünyaya tanıtmak için çalışmaktadır.

→ Merkezi **Ankara**'dır.

→ 2024 yılında 41. toplantı gerçekleşmiştir.

13. D-8 ÜLKELERİ (GELİŞMEKTE OLAN 8 ÜLKE)

→ D-8, 54. Türkiye Hükûmeti (Refahyol) Başbakanı Prof. Dr. Necmettin Erbakan önderliğinde sekiz ülkenin 1997 yılında bir araya gelerek oluşturmuş oldukları uluslararası resmî bir organizasyondur.

→ D-8 üyelerinin tamamı aynı zamanda İslam İşbirliği (eski İslam Konferansı) Teşkilatının da üyeleridir.

P
E
G
E
M

A
K
A
D
E
M
İ

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI
KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

(Ek fıkra: 12/7/2013 –6495/33 md.; İptal fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 4/12/2014 tarihli ve E.:2013/114, K.:2014/184 sayılı Kararı ile.)

Tanımlar

Madde 3 – Bu Kanunda geçen;

- Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2'nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,
- Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,
- Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,
- Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,
- Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme
Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı

Madde 4 – Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü

Madde 5 – Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

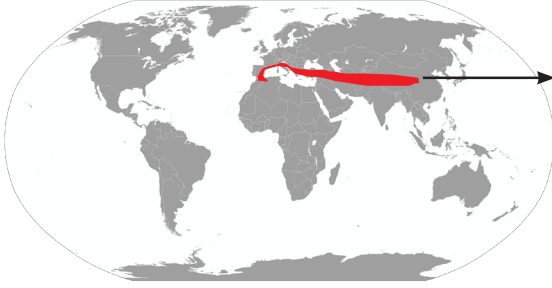
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi Edinme Başvurusu

Başvuru usulü

Madde 6 – Bilgi edinme başvurusu, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin ünvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe ile istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum veya kuruluş yapılır. Bu başvuru, kişinin kimliğinin ve imzasının veya yazının kimden neşet ettiğinin tespitine yarayacak başka bilgilerin yasal olarak belirlenebilir olması kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir.

Dilekçede, istenen bilgi veya belgeler açıkça belirtilir.

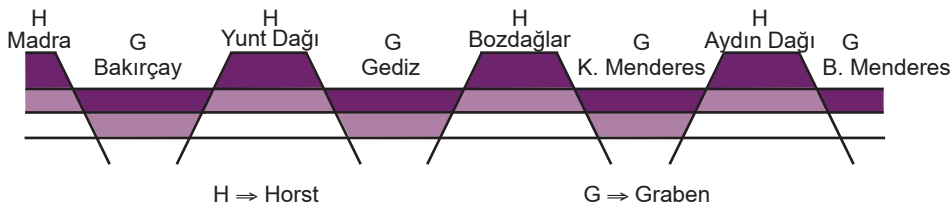
Afrika'nın kuzeyi, İspanya, Avrupa'nın güneyi, Anadolu ve İran'ı geçerek Hindistan'ın kuzeyinden Çin'e ulaşan kuşağa **Alp Orojenez Kuşağı** denir. Kuzey Anadolu ve Toros Dağları bu kuşak içerisinde yer alır.

Türkiye'de Orojenik Hareketler

Anadolu önce Kaledoniyen ve Hersinyen orojenezinden etkilenmiştir. Bu dönemde oluşan kıvrımlar günümüze kadar aşınarak temel arazi (**masif**) olmuştur. Sonra Türkiye bütünüyle III. Zaman'daki Alp Orojenezi'nden etkilenmiştir. Kuzey Anadolu Dağları ve Güney Anadolu Dağları (Toroslar) bu hareket sonucunda **kıvrılmayla** oluşmuştur.

Kırılma sonucu oluşan yapılar Ege Bölgesi'nde yaygındır. Bu bölgedeki Kaz, Madra, Yunt, Bozdağlar ve Aydın Dağları horsttur. Bu dağlar arasında kalan çukur alanlar grabendir.

Türkiye'de Epirojenik Hareketler

Ülkemizde geçmişte epirojenik hareketler etkili olmuştur ve etkili olmaya devam etmektedir. Ülkemiz IV. Zaman'da toptan yükselmeye uğramış ve Anadolu Yarımadası hâlâ yükselmeye devam etmektedir. Ayrıca Akdeniz, Karadeniz havzaları çökerek derinliği artmıştır. Günümüzde Çukurova ve Ergene Havzası gibi birikme sahaları çökmeye devam etmektedir.

Ülkemiz jeolojik zamanlar içerisinde aşınıp tekrar yükseldiği için genellikle ova ve platoların yükseltisi fazladır.

Not